

Onverdeelde aandacht VOOR BABY'S... ÉN JEZELF!

Per 1 januari 2019 is er één pedagogisch medewerker op drie nuljarigen. Met als doel dat de pedagogisch medewerker meer tijd en aandacht heeft voor de kinderen. Maar in praktijk zorgt het ook voor veel onrust op de babygroep. Hoe kun je structureel voor meer rust op de babygroep zorgen?

TEKST WEIJA STEFFENS FOTO WILBERT VAN WOENSEL

Dat rust- en aandachtsmomenten belangrijk zijn voor baby's, daar is iedereen het over eens. Rust zorgt ervoor dat de allerkleinsten lekker in hun vel zitten, relaxed zijn en geen of amper stress ervaren. En dat heeft weer een positieve invloed op hun ontwikkeling. Bink kinderopvang uit de regio Hilversum en Soest heeft daarom een speciaal pedagogisch beleid voor de allerkleinsten. Onder de noemer 'onverdeelde aandacht' willen ze de rust en aandacht voor de allerkleinsten garanderen. De manier van werken bij Bink is gebaseerd op de pedagogische visie van Emmi Pikler. 'Bij ons is de babygroep van 0 tot 2 jaar. Daarom hebben wij ervoor gekozen om de dreumesen hun eigen speelruimte te geven naast de kleintjes. Die kleinsten liggen of zitten in de grondbox, chillen in de hangwieg of spelen in de hoge box. Ons uitgangs-

punt is dat er altijd minstens één pedagogisch medewerker dichtbij de kinderen is en/of bij de ze op de grond zit. We merken aan de kinderen dat die nabijheid zorgt voor rust en veiligheid. Bovendien kun je de kinderen zo beter observeren, leren kennen en inspelen op hun behoeftes', vertelt vestigingsmanager Miranda Roodenburg.

VOLLEDIGE AANDACHT

Een belangrijk onderdeel van de visie bij Bink is dat ieder kind onverdeelde aandacht krijgt tijdens het verzorgen en voeden. 'Dat betekent dat een kind meerdere keren op een dag 100 procent aandacht heeft van de pm'er. We maken contact met de baby's door op ze te reageren, tegen ze te praten en te vertellen wat we doen, bijvoorbeeld tijdens het verschonen. Verder raken we de baby's rustig, prettig en respectvol aan. Die momenten van een-op-een-aandacht hebben een geweldig effect op baby's. Ze worden er heel rustig van en zitten daardoor lekkerder in hun vel. En natuurlijk, als een kindje huult proberen we te achterhalen wat zijn of haar behoefte is en hoe we daaraan kunnen voldoen. Ook troosten en koesteren we baby's door ze bij ons op schoot te nemen en zachtjes te praten.'

BABYMASSAGE

Bij Kinderopvang Simba uit Monster gooien ze het over een hele andere boeg. Babygroepopleidinggevende Nicolien Lettinga is ervan overtuigd dat baby's gebaat zijn bij babymassage. 'Wij signaleerden dat sommige baby'tjes regelmatig erg onrustig waren. Ze huilden veel of overstrekten zich vaak. Of ze wilden niet slapen of getroost worden. Dat bepaalde de sfeer op de groep. Want op die onrust reageert iedereen. Zowel de pm'ers als de andere baby's. Omdat ik naast mijn werk als leidinggevende ook baby massages geef, masseerde ik bij onrustige baby'tjes al regelmatig de voetjes en de handjes. Ik streek als het ware de overprikkeling van hun lichaam af, van het hoofd naar de teen-tjes. Het was mooi om te zien hoeveel effect het had. Daarom besloot ik mijn team te leren dat baby massage een ideale tool is om in te zetten bij onrust. En om het te voorkomen!'

MEER VERTROUWEN

Nicolien vertelt dat je verschillende massagetechnieken kunt gebruiken om kindjes te laten ontspannen. 'Je kunt bijvoorbeeld al veel onrust wegnemen door je warme hand op het buikje en het voorhoofd van een kind te leggen. Je ziet dat kinderen daarvoor beter in slaap vallen en soms ook langer doorslapen. En ze worden vaak goedgemutst en vrolijk wakker, wat zorgt voor een goede *vibe* op de babygroep. Wat je ook kunt doen om baby's te laten ontspannen: de voetjes en handjes masseren met een beetje amandelolie.' Lijkt baby massage jou ook iets, laat je dan eerst goed voorlichten door een docent baby massage, adviseert Nicolien. Die kan je meer vertellen over technieken en het gebruik van massageolie. 'Maar ik kan het iedereen aanraden.'

EERST ZELF ONTSPANNEN

Kinderopvangorganisaties Bink en Simba zijn heel goed bezig,

vindt Sanne Bosmans van Forsa Pedagogiek. Forsa ontwikkelde het managementprogramma *Pedagogische Groei Vanuit Rust*. Want, vertelt Sanne, om rust te kunnen inbouwen op de baby-groep, moeten het management, de leidinggevende en het team van pedagogisch medewerkers eerst zélf ontspannen. 'Net als de baby's floreert een organisatie het beste in een ontspannen omgeving', meent Sanne. 'Daar zit vaak de crux. We zijn allemaal druk, gestrest en continu bezig. Dat is ook de maatschappelijke standaard waaraan we willen voldoen. Hoe drukker we (lijken) te zijn, hoe beter. Onzin, natuurlijk. Als je continu druk en gestrest

---

'Laten we vooral stoppen met heen en weer vliegen'

---

bent als leidinggevende dan straal je dat uit naar je pedagogisch medewerkers. Waardoor zij dat signaal op hun beurt weer doorgeven naar de baby's. Je kunt dus heel druk bezig zijn en keihard werken aan rust scheppen op de babyopvang, maar je creëert vooral het tegenovergestelde: onrust! Laten we dus vooral stoppen met heen en weer vliegen en meer relaxen en rustig aan doen. Pas dan kun je zelf beter ontspannen, dit uitstralen en structurele rust op de babygroepen verwezenlijken. En dat komt de kwaliteit van de babyopvang absoluut ten goede.'

ONMISBARE SCHAKELS

Sanne snapt dat het soms makkelijker gezegd dan gedaan is. De verplichtingen van de Wet IKK eisen hun tol, maar ook schaarste en ziekte van medewerkers. Toch is zij ervan overtuigd dat het beter kan. 'Ontspannen werken is de sleutel naar betere babyopvang', meent Sanne. 'Het management en de leidinggevendenden zijn daarbij de onmisbare schakels. Je zult echt verbaasd staan van het grote effect als je bewust rust en ontspanning in je werk integreert. Hoe? Door het team hetzelfde te geven als de baby's: meer onverdeelde aandacht, door er echt voor ze te zijn en naar ze te luisteren. Pas als dat inzicht er is, kunnen andere veranderingen effect hebben.' <

TAKE IT SLOW!

- Straal rust uit: loop langzaam op de groep en in de gangen.
- Zet je zintuigen open, probeer in het moment te zijn. Welke vijf dingen zie, ruik en hoor je?
- Wees het goede voorbeeld voor elkaar: wees ontspannen, relaxed en rustig.
- Start de dag met team-time. Neem de rust om tijd te besteden met en aan elkaar.